

**UCHWAŁA Nr 9/2023
KOMISJI EWALUACJI NAUKI
z dnia 29 czerwca 2023 r.**

**w sprawie rekomendowanych zmian w wykazie czasopism naukowych
i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych.**

Działając na podstawie art. 274 ust. 1 pkt 2 i 4 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz.U. z 2023 r. poz. 742) Komisja Ewaluacji Nauki, zwana dalej „Komisją”, dokonała analizy aktualnego wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych, ogłoszonego komunikatem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 grudnia 2021 r., ze zmianami i sprostowaniem z dnia 21 grudnia 2021 r. Na podstawie powyższej analizy Komisja postanowiła rekomendować dokonanie zmian w ww. wykazie.

§ 1. Komisja proponuje zwiększenie do 200 punktów punktacji czasopism naukowych uznanych przez Komisję za flagowe czasopisma w poszczególnych dziedzinach nauki. Wykaz tych czasopism stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Komisja proponuje uwzględnienie w wykazie czasopism, które nie zostały ujęte w ww. wykazie, mimo iż na dzień jego sporządzania były indeksowane w bazach Web of Science i Scopus. Wykaz tych czasopism stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Komisja rekomenduje zmianę punktacji materiałów konferencyjnych ujętych w ww. wykazie w związku ze zmianą kategorii tych konferencji w wykazie The Computing Research and Education Association of Australasia (CORE), a także dokonanie korekt technicznych związanych z nazwami i akronimami konferencji. Wykazy zaproponowanych zmian stanowią odpowiednio załącznik nr 3.1 i 3.2 do niniejszej uchwały.

§ 4. Komisja proponuje skorygowanie dyscyplin przypisanych czasopismom w ww. wykazie, z uwzględnieniem dyscyplin wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 października 2022 r. w *sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych* (Dz. U. poz. 2202). Macierze pokrycia łączące obszary w bazach WoS i ASJC z klasyfikacją dyscyplin określoną przywołanym rozporządzeniem stanowią załącznik nr 4 do niniejszej uchwały.

§ 5. Komisja proponuje zmniejszenie liczby punktów przypisanych w ww. wykazie czasopismom naukowym, które zostały usunięte z baz Web of Science i Scopus.

**Przewodniczący
Komisji Ewaluacji Nauki**

prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Filip M. Szymański

Uzasadnienie

Ad. 1. Procedura przypisywania punktacji czasopismom podczas tworzenia pierwszego wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych opierała się na analizie bibliometrycznej czasopisma według wskaźników określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 7 listopada 2018 r. w sprawie sporządzania wykazów wydawnictw monografii naukowych oraz czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 349) oraz na ocenie eksperckiej. Analiza dokonywana była w poszczególnych dyscyplinach przypisanych czasopismu przez zespoły eksperckie, powołane odrębnie dla każdej dyscypliny naukowej. Należy zauważyć, że większości czasopism przypisano więcej niż jedną dyscyplinę naukową, co sprawia, że jego ocena była prowadzona równolegle przez ekspertów w różnych dyscyplinach naukowych. Czasopismom zdefiniowanym w bazach naukowych jako multidyscyplinarne przypisano równocześnie kilkanaście/kilkadziesiąt dyscyplin. Finalna wartość punktowa określana była jako wartość średnia punktacji uzyskanych w poszczególnych dyscyplinach. Proces ten dla niektórych czasopism mógł prowadzić do zaniżania ich wartości punktowej. Takie zjawisko szczególnie często występowało dla czasopism, które nierównomiernie oddziałują na przypisane dyscypliny. Na przykład, czasopismu, w którym opublikowane prace zasadniczo oddziałują na jedną dyscyplinę (dyscyplinę wiodącą), jednocześnie przypisano kilka innych dyscyplin (dyscyplin pokrewnych). Czasopismo to zostało określone przez ekspertów jako czasopismo flagowe w dyscyplinie wiodącej, z przypisaną punktacją 200 punktów, jednak eksperci z pozostałych przypisanych czasopismu dyscyplin (zgodnie ze stanem faktycznym) ocenili wpływ tego czasopisma w dyscyplinach pokrewnych jako znacznie mniejszy. Punktacja przypisana temu czasopismu ustalana była ostatecznie na podstawie średniej arytmetycznej punktów proponowanych czasopismu w poszczególnych dyscyplinach. W związku z powyższym, mimo przyznania najwyższej punktacji w dyscyplinie wiodącej, ocena w dyscyplinach pokrewnych, mniej istotnych dla danego czasopisma, zaniżyła jego wartość punktową. Różnice między wskaźnikami bibliometrycznymi dla czasopism w różnych dyscyplinach naukowych w wielu przypadkach dodatkowo uwypuklały ww. zjawisko.

Ad. 2. Podczas analizy baz Scopus i Web of Science zidentyfikowano czasopisma, które posiadają wysokie wskaźniki bibliometryczne, jednak nie zostały umieszczone w wykazie czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych, ogłoszonym komunikatem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 grudnia 2021 r., ze zmianami i sprostowaniem z dnia 21 grudnia 2021 r. Uwzględnienie obecnie ww. czasopism jako nowych, dodanych do baz po sporządzeniu ww. wykazu, oznaczałoby przyznanie im maksymalnie 70 punktów, co – zdaniem Komisji – w większości przypadków nie odpowiadałoby posiadanym przez te czasopisma wskaźnikom i prowadziłoby do zniżenia ich punktacji. W związku z powyższym Komisja postanowiła wyznaczyć punktację tych czasopism na podstawie danych bibliometrycznych, w sposób określony w ww. rozporządzeniu. Równocześnie Komisja uznała, że czasopismom tym powinny zostać przypisane dyscypliny naukowe na podstawie aktualnej matrycy pokrycia, określonej w załączniku nr 4.

Ad. 3. Zgodnie z § 12 ww. rozporządzenia, wartości punktowe materiałów konferencyjnych przyznaje się na podstawie kategorii przyznanej konferencji w wykazie CORE. Niezależnie od zmian kategorii konferencji w wykazie CORE, Komisja – przygotowując projekt wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych na podstawie § 14a rozporządzenia – nie ma uprawnień do zmiany punktacji materiałów konferencyjnych dotychczas ujętych w wykazie, co jest silnie oczekiwane przez środowisko naukowe. W związku z powyższym Komisja wnioskuje o uwzględnienie tych zmian, a w konsekwencji również zmiany punktacji przypisanej poszczególnym materiałom konferencyjnym, przy sporządzaniu przez Ministra Edukacji i Nauki nowego wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych.

Ad. 4. Po wprowadzeniu rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 października 2022 r. w *sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych* (Dz. U. poz. 2202) nowych dyscyplin naukowych, konieczne jest przypisanie ich czasopismom naukowym ujętym w wykazie czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych. W związku z powyższym, w załączniku nr 4 zaproponowano macierze pokrycia łączące obszary w bazach WoS i ASJC z klasyfikacją dyscyplin określoną przywołanym rozporządzeniem.

Komisja zastosowała dwa rozwiązania/podejścia do problemu, opierając się na dwóch argumentach/przesłankach. Z jednej strony wykorzystano fakt, że mapę dyscyplin powiązanych (kooperujących) wyznacza dziedzina nauki, w ramach której wyodrębniono określone dyscypliny - w związku tym przypisano/zmapowano do nowych dyscyplin czasopisma, które publikują w ramach danej dziedziny. Wyjątek mogą tu stanowić dyscypliny w dziedzinie nauk humanistycznych, społecznych i teologicznych (HST), dla których można/należy to podejście rozszerzyć (wyjść poza dziedzinę) ze względu na to, że dziedziny te mają długoletnią tradycję kooperacji, związaną z badaniami interdyscyplinarnymi. Niektóre dyscypliny (np. pedagogika czy nauki teologiczne) przez wiele lat funkcjonowały w ramach dziedziny nauk humanistycznych, a zostały z nich wyłączone i przypisane do innej dziedziny. Z drugiej strony, przygotowując macierz Komisja posłużyła się uchwałą Rady Doskonałości Naukowej z dnia 13 lutego 2023 r. w *sprawie zmian w klasyfikacji dziedzin i dyscyplin*, w której przedstawiono listy dyscyplin, z jakich zostały wyodrębnione nowe dyscypliny, co pomogło w weryfikacji i przypisaniu czasopismom nowych dyscyplin.

Ad. 5. Zdaniem Komisji, istnieje kilka przesłanek usunięcia czasopism z baz Web of Science i Scopus:

- 1) brak kontynuacji (zaprzestanie działalności) czasopisma;
- 2) udowodnienie manipulacji fałszujących wskaźniki bibliometryczne;
- 3) spadek liczby cytowań prac w tym czasopiśmie poniżej pewnego, marginalnego poziomu.

Należy zwrócić uwagę, że w przypadku przesłanki nr 1, zmniejszenie liczby punktów czasopisma nie wprowadza w istocie żadnych skutków. Usunięcie czasopisma z ww. baz z powodu zaistnienia przesłanki nr 2 pokazuje, że czasopismo nie spełnia wymogów etycznych i dlatego, zdaniem Komisji, budzi duże wątpliwości również proces oceny artykułów publikowanych w tym czasopiśmie. Ten fakt powinien mieć odzwierciedlenie w punktacji takiego czasopisma. Usunięcie czasopisma z ww. baz z powodu zaistnienia przesłanki nr 3 pokazuje, że czasopismo znacznie zmniejszyło oddziaływanie naukowe i przestało mieć istotny wpływ na kształtowanie nauki międzynarodowej. Ten fakt, zdaniem Komisji, również powinien znaleźć odzwierciedlenie w punktacji takiego czasopisma.

Komisja zauważyła, że niezależnie od powodów usunięcia czasopisma z bazy, zasadniczym elementem procesu ustalania punktacji poszczególnych czasopism w wykazie jest analiza bibliometryczna tych czasopism wg określonych w ww. rozporządzeniu w *sprawie sporządzania wykazów wydawnictw monografii naukowych oraz czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych* wskaźników wpływu. Dlatego, zdaniem Komisji, usunięcie czasopisma z bazy Scopus i Web of Science bezwzględnie powinno mieć odzwierciedlenie w punktacji przypisanej temu czasopismu w ww. wykazie.